

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΟΤΗΤΑΣ

Σήμανση(*)

ΕΚΡΗΚΤΙΚΕΣ: Στερεές ή υγρές ουσίες και παρασκευάσματα που αντιδρούν εξώθερμα με ταυτόχρονη απότομη έκλυση μεγάλου όγκου αερίων, ακόμη και χωρίς την παρουσία ατμοσφαιρικού οξυγόνου, και που σε καθορισμένες συνθήκες θερμοκρασίας και πίεσης εκπυρσοκροτούν, αναφλέγονται έντονα και γρήγορα ή εκρήγνυνται.

ΟΞΕΙΔΩΤΙΚΕΣ: Ουσίες και παρασκευάσματα που, όταν έρθουν σε επαφή με άλλες ουσίες και ιδίως εύφλεκτες, προκαλούν ισχυρή εξώθερμη χημική αντίδραση.

ΕΥΦΛΕΚΤΕΣ: Υγρές ή στερεές ουσίες και παρασκευάσματα που μπορούν να αναφλέγουν με την παρουσία εξωτερικής ενέργειας (φλόγα, εκκένωση, σπίθα,...), με σημείο ανάφλεξης (flashing point) 21 - 55 °C .

ΠΟΛΥ ΕΥΦΛΕΚΤΕΣ: Υγρές ουσίες και παρασκευάσματα που μπορούν να αυξήσουν τη θερμοκρασία τους και τελικά να αναφλεγούν στον αέρα σε κανονική θερμοκρασία και χωρίς εξωτερική παροχή ενέργειας. Στερεές ουσίες που μπορούν να αναφλεγούν εύκολα μετά από σύντομη επίδραση της πηγής ανάφλεξης και εξακολουθούν να φλέγονται και να καίγονται και μετά την απομάκρυνση της πηγής ανάφλεξης. Ουσίες σε υγρή κατάσταση που έχουν χαμηλό σημείο ανάφλεξης (μικρότερο των 21 °C) ή που, όταν έρχονται σε επαφή με το νερό ή με υγρό αέρα, εκλύουν εξαιρετικά εύφλεκτα αέρια σε μεγάλες ποσότητες.

ΕΞΑΙΡΕΤΙΚΑ ΕΥΦΛΕΚΤΕΣ: Υγρές ουσίες και παρασκευάσματα με εξαιρετικά χαμηλό σημείο ανάφλεξης (μικρότερο των 0 °C) και χαμηλό σημείο ζέσης (μικρότερο των 35 °C), καθώς και αέριες ουσίες και παρασκευάσματα τα οποία σε κανονική θερμοκρασία και πίεση αναφλέγονται στον αέρα.

ΤΟΞΙΚΕΣ: Ουσίες και παρασκευάσματα που με την εισπνοή, κατάποση ή απορρόφηση τους μέσω του δέρματος, ακόμα και σε μικρές ποσότητες, προκαλούν το θάνατο ή οξείες ή χρόνιες βλάβες της υγείας (**).

ΠΟΛΥ ΤΟΞΙΚΕΣ: Ουσίες και παρασκευάσματα που με την εισπνοή, κατάποση ή απορρόφηση μέσω του δέρματος, ακόμα και σε ελάχιστη ποσότητα, προκαλούν το θάνατο ή οξείες ή χρόνιες βλάβες της υγείας (**).

ΕΠΙΒΛΑΒΕΙΣ: Ουσίες και παρασκευάσματα που με την εισπνοή, κατάποση ή απορρόφηση τους μέσω του δέρματος, μπορούν να προκαλέσουν το θάνατο ή οξείες ή χρόνιες βλάβες της υγείας.

ΔΙΑΒΡΩΤΙΚΕΣ: Ουσίες και παρασκευάσματα που, όταν έλθουν σε επαφή με ζώντες ιστούς, μπορούν να τους καταστρέψουν.

ΕΥΑΙΣΘΗΤΟΠΟΙΗΤΙΚΕΣ: Ουσίες και παρασκευάσματα που, όταν εισπνέονται, καταπίνονται ή απορροφώνται μέσω του δέρματος, μπορεί να προκαλέσουν αντίδραση του οργανισμού (υπερευαίσθητοποίηση).

ΕΡΕΘΙΣΤΙΚΕΣ: Ουσίες και παρασκευάσματα μη διαβρωτικά, τα οποία, με άμεση, παρατεταμένη ή επαναλαμβανόμενη επαφή με το δέρμα ή τους βλεννογόνους, μπορούν να προκαλέσουν φλεγμονές.

ΒΙΟΛΟΓΙΚΑ ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΕΣ ΟΥΣΙΕΣ

Διακρίνονται οι:

- **Καρκινογόνες (carcinogen):** Ουσίες και παρασκευάσματα που με την εισπνοή, κατάποση ή απορρόφησή τους μέσω του δέρματος, μπορούν να προκαλέσουν καρκινογενετικό μηχανισμό.
- **Μεταλλαξιγόνες (mutagen):** Ουσίες και παρασκευάσματα που, με την bio-hazardous εισπνοή, κατάποση ή απορρόφησή τους μέσω του δέρματος, μπορούν να προκαλέσουν κληρονομικά γενετικά ελαττώματα ή να αυξήσουν την πιθανότητα εμφάνισης τους.
- **Τοξικές στην αναπαραγωγή:** Ουσίες και παρασκευάσματα που με την εισπνοή, κατάποση ή απορρόφηση τους μέσω του δέρματος, μπορούν να προκαλέσουν κληρονομικά γενετικά ελαττώματα ή να αυξήσουν την πιθανότητα επιβλαβών φαινομένων σε απογόνους

ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΕΣ ΓΙΑ ΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ: Ουσίες και παρασκευάσματα που, αν εισαχθούν στο περιβάλλον, αποτελούν ή μπορούν να αποτελέσουν άμεσο ή μελλοντικό κίνδυνο για έναν ή περισσότερους τομείς του περιβάλλοντος.

ΡΑΔΙΕΝΕΡΓΕΣ : Οι ραδιενεργές ουσίες και παρασκευάσματα που περιλαμβάνονται σε καταλόγους Χημείας έχουν χαμηλή δραστηριότητα και τα γενικά μέτρα φύλαξης που λαμβάνονται, είναι παρόμοια με των Τοξικών.

radioactive

(*)

Η σήμανση **ΤΟΞΙΚΟ**, καλύπτει τις σημάσεις **ΔΙΑΒΡΩΤΙΚΟ**, **ΕΡΕΘΙΣΤΙΚΟ** ή **ΕΠΙΒΛΑΒΕΣ**.

Η σήμανση **ΔΙΑΒΡΩΤΙΚΟ**, καλύπτει τις σημάσεις **ΕΡΕΘΙΣΤΙΚΟ** και **ΕΠΙΒΛΑΒΕΣ**.

Η σήμανση **ΕΚΡΗΚΤΙΚΟ**, καλύπτει τις σημάσεις **ΠΟΛΥ ΕΥΦΛΕΚΤΟ** και **ΟΞΕΙΔΩΤΙΚΟ**.

(**) Οι **τοξικές ουσίες (δηλητήρια) φέρουν ένδειξη επικινδυνότητας (Poison class):**

CH 1* Πολύ ισχυρές τοξίνες (καρκινογενετικές, μεταλλαξιγόνες, τερατογεννητικές ουσίες)

CH 1 - 2 Πολύ ισχυρές τοξίνες

CH 3 Ισχυρές τοξίνες

CH 4 Ουσίες και προϊόντα που πρέπει να θεωρούνται επιβλαβή

CH 5 Ουσίες και προϊόντα με χαμηλό ενδεχόμενο επικινδυνότητας

CH F Ακίνδυνες ουσίες για τις οποίες δεν τίθεται θέμα κατάταξης ως προς την επικινδυνότητα.

ΚΩΔΙΚΟΙ ΕΝΔΕΙΞΕΩΝ ΚΙΝΔΥΝΟΥ (Κώδικας R)

R1	Εκρηκτικό σε ξηρή κατάσταση
R2	Κίνδυνος έκρηξης από τράνταγμα, τριβή, φωτιά, ή άλλες πηγές ανάφλεξης
R3	Πολύ μεγάλος κίνδυνος έκρηξης από τράνταγμα, τριβή, φωτιά, ή άλλες πηγές ανάφλεξης
R4	Σχηματίζει πολύ ευαίσθητες εκρηκτικές μεταλλικές ενώσεις
R5	Θέρμανση μπορεί να προκαλέσει έκρηξη
R6	Εκρηκτικό σε επαφή ή χωρίς επαφή με τον αέρα
R7	Μπορεί να προκαλέσει πυρκαγιά
R8	Μπορεί να προκαλέσει την ανάφλεξη καυσίμων υλικών σε επαφή με αυτά
R9	Εκρηκτικό όταν αναμιχθεί με καύσιμα υλικά
R10	Εύφλεκτο
R11	Πολύ εύφλεκτο
R12	Εξαιρετικά εύφλεκτο
R13	Εξαιρετικά εύφλεκτο υγροποιημένο αέριο
R14	Αντιδρά βίαια με νερό
R15	Σε επαφή με νερό ελευθερώνονται πολύ εύφλεκτα αέρια
R16	Εκρηκτικό όταν αναμιχθεί με οξειδωτικές ουσίες
R17	Αυτοαναφλέγεται στον αέρα
R18	Κατά τη χρήση μπορεί να σχηματίσει εύφλεκτα / εκρηκτικά μίγματα ατμού / αέρα
R19	Μπορεί να σχηματίσει εκρηκτικά υπεροξειδία
R20	Βλαβερό όταν εισπνέεται
R21	Βλαβερό σε επαφή με το δέρμα
R22	Βλαβερό σε περίπτωση κατάποσης
R23	Τοξικό όταν εισπνέεται
R24	Τοξικό σε επαφή με το δέρμα
R25	Τοξικό σε περίπτωση κατάποσης
R26	Πολύ τοξικό όταν εισπνέεται
R27	Πολύ τοξικό σε επαφή με το δέρμα
R28	Πολύ τοξικό σε περίπτωση κατάποσης
R29	Σε επαφή με το νερό ελευθερώνονται τοξικά αέρια
R30	Κατά τη χρήση γίνεται πολύ εύφλεκτο
R31	Σε επαφή με οξέα ελευθερώνονται τοξικά αέρια
R32	Σε επαφή με οξέα ελευθερώνονται πολύ τοξικά αέρια
R33	Κίνδυνος αθροιστικών επιδράσεων
R34	Προκαλεί εγκαύματα
R35	Προκαλεί σοβαρά εγκαύματα
R36	Ερεθίζει τα μάτια
R37	Ερεθίζει το αναπνευστικό σύστημα

R38	Ερεθίζει το δέρμα
R39	Κίνδυνος πολύ σοβαρών μόνιμων επιδράσεων
R40	Πιθανοί κίνδυνοι μόνιμων επιδράσεων
R41	Κίνδυνος σοβαρών οφθαλμικών βλαβών
R42	Μπορεί με την εισπνοή του να προκαλέσει ευαισθητοποίηση
R43	Μπορεί κατά την επαφή με το δέρμα να προκαλέσει ευαισθητοποίηση
R44	Κίνδυνος έκρηξης αν θερμανθεί σε κλειστή ατμόσφαιρα
R45	Μπορεί να προκαλέσει καρκίνο
R46	Μπορεί να προκαλέσει κληρονομικές γενετικές βλάβες
R47	Μπορεί να προκαλέσει εκ γενετής παραμορφώσεις
R48	Κίνδυνος σοβαρής βλάβης για την υγεία μετά από παρατεταμένη έκθεση
R49	Μπορεί να προκαλέσει καρκίνο όταν εισπνέεται
R50	Πολύ τοξικό για τους υδρόβιους οργανισμούς
R51	Τοξικό για τους υδρόβιους οργανισμούς
R52	Βλαβερό για τους υδρόβιους οργανισμούς
R53	Μπορεί να προκαλέσει μακροχρόνιες δυσμενείς επιπτώσεις στο υδάτινο περιβάλλον
R54	Τοξικό για τη χλωρίδα
R55	Τοξικό για την πανίδα
R56	Τοξικό για τους οργανισμούς του εδάφους
R57	Τοξικό για τις μέλισσες
R58	Μπορεί να προκαλέσει μακροχρόνιες δυσμενείς επιπτώσεις στο περιβάλλον
R59	Επικίνδυνο για την στοιβάδα του όζοντος
R60	Μπορεί να εξασθενίσει τη γονιμότητα
R61	Μπορεί να βλάψει το έμβρυο κατά τη διάρκεια της κύησης
R62	Πιθανός κίνδυνος για εξασθένηση της γονιμότητας
R63	Πιθανός κίνδυνος δυσμενών επιδράσεων στο έμβρυο κατά τη διάρκεια της κύησης
R64	Μπορεί να βλάψει τα βρέφη που τρέφονται με μητρικό γάλα
R65	Επιβλαβές: μπορεί να προκαλέσει βλάβη στους πνεύμονες σε περίπτωση κατάποσης
R66	Επαναλαμβανόμενη έκθεση μπορεί να δημιουργήσει ξηροδερμία ή σκασίματα
R67	Η εισπνοή των ατμών μπορεί να προκαλέσει νύστα ή ζάλη

ΚΩΔΙΚΟΙ ΜΕΤΡΩΝ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ (Κώδικας S)

S1	Φυλάσσεται κλειδωμένο
S2	Μακριά από παιδιά
S3	Να φυλάσσεται σε δροσερό μέρος
S4	Μακριά από κατοικημένους χώρους
S5	Διατηρείται το περιεχόμενο μέσα σε ... (το είδος του κατάλληλου υγρού καθορίζεται από τον κατασκευαστή)
S6	Διατηρείται σε ατμόσφαιρα ... (το είδος του αδρανούς αερίου καθορίζεται από τον κατασκευαστή]
S7	Το δοχείο διατηρείται ερμητικά κλεισμένο
S8	Το δοχείο προστατεύεται από υγρασία
S9	Το δοχείο να διατηρείται σε καλά αεριζόμενο μέρος
S12	Μη διατηρείτε το δοχείο ερμητικά κλειστό
S13	Μακριά από τρόφιμα, ποτά και ζωοτροφές
S14	Μακριά από ... (ασύμβατες ουσίες που καθορίζονται από τον κατασκευαστή)
S15	Μακριά από θερμότητα
S16	Μακριά από πηγές ανάφλεξης - Απαγορεύεται το κάπνισμα
S17	Μακριά από καύσιμες ουσίες
S18	Χειριστείτε και ανοίξτε το δοχείο προσεκτικά
S20	Μη τρώτε και μην πίνετε όταν το χρησιμοποιείτε
S21	Μη καπνίζετε όταν το χρησιμοποιείτε
S22	Μην εισπνέετε τη σκόνη
S23	Μην αναπνέετε αέρια /καπνούς /ατμούς [όρος(οι) κατάλληλος(οι) να υποδειχτεί(ουν) από τον κατασκευαστή]
S24	Αποφύγετε την επαφή με το δέρμα
S25	Αποφύγετε την επαφή με τα μάτια
S26	Σε περίπτωση επαφής με τα μάτια πλύντε αμέσως με άφθονο νερό και ζητήστε ιατρική συμβουλή)
S27	Αφαιρέστε αμέσως όλα τα ενδύματα που έχουν μολυνθεί
S28	Σε περίπτωση επαφής με το δέρμα πλύντε αμέσως με άφθονο νερό ... (το είδος του υγρού καθορίζεται από τον κατασκευαστή)
S29	Μη ρίχνετε τα υπολείμματα στην αποχέτευση
S30	Ποτέ μη προσθέτετε νερό στο προϊόν αυτό
S33	Λάβετε προστατευτικά μέτρα έναντι ηλεκτροστατικών εκκενώσεων
S34	Αποφύγετε τραντάγματα και τριβή
S35	Πάρτε τις απαραίτητες προφυλάξεις προκειμένου να πετάξετε το προϊόν και τη συσκευασία του
S36	Φοράτε κατάλληλη προστατευτική ενδυμασία
S37	Φοράτε κατάλληλα γάντια
S38	Σε περίπτωση μη επαρκούς αερισμού χρησιμοποιείτε κατάλληλη αναπνευστική συσκευή
S39	Χρησιμοποιείτε συσκευή προστασίας ματιών / προσώπου

S40	Για τον καθαρισμό του πατώματος και όλων των αντικειμένων που έχουν μολυνθεί από αυτό το υλικό χρησιμοποιείτε ... (το είδος καθορίζεται από τον κατασκευαστή)
S41	Σε περίπτωση πυρκαγιάς ή/ και έκρηξης μην αναπνέετε τους καπνούς
S42	Σε περίπτωση παραγωγής καπνού ή ατμών χρησιμοποιείτε κατάλληλη αναπνευστική συσκευή [όρος(οι) κατάλληλος (οι) να υποδειχτεί (ούν) από τον κατασκευαστή]
S43	Σε περίπτωση πυρκαγιάς χρησιμοποιείτε ... (αναφέρατε το ακριβές είδος μέσω των κατάσβεσης. Αν το νερό αυξάνει τον κίνδυνο, προσθέστε: Μη χρησιμοποιείτε ποτέ νερό)
S44	Αν αισθανθείτε αδιαθεσία ζητήστε ιατρική συμβουλή (δείξτε την ετικέτα όπου αυτό είναι δυνατό)
S45	Σε περίπτωση ατυχήματος ή αν αισθανθείτε αδιαθεσία, ζητήστε ιατρική συμβουλή (δείξτε την ετικέτα όπου αυτό είναι δυνατό)
S46	Σε περίπτωση κατάποσης να ζητηθεί αμέσως ιατρική συμβουλή και να επιδειχθεί το δοχείο ή η ετικέτα
S47	Διατηρείται σε θερμοκρασία ίση ή κατώτερη των ... (καθορίζεται από τον κατασκευαστή)
S48	Διατηρείται υγρό με ... (κατάλληλο υγρό που πρέπει να καθοριστεί από τον κατασκευαστή)
S49	Διατηρείται μόνο μέσα στο αρχικό δοχείο
S50	Να μην αναμιχθεί με ... (καθορίζεται από τον κατασκευαστή)
S51	Χρησιμοποιείται μόνο σε χώρους με πολύ καλό αερισμό
S52	Να μη χρησιμοποιηθεί σε ευρείες επιφάνειες σε κατοικούμενους χώρους
S53	Αποφύγετε την έκθεση-εφοδιαστείτε με τις ειδικές οδηγίες πριν τη χρήση
S54	Να ληφθεί η σύμφωνη γνώμη των αρχών ελέγχου της ρύπανσης πριν από τη διοχέτευση σε εγκαταστάσεις επεξεργασίας λυμάτων / αποβλήτων
S55	Να γίνει επεξεργασία με την καλύτερη διαθέσιμη μέθοδο πριν από τη διοχέτευση σε υπονόμους ή στο υδάτινο περιβάλλον
S56	Να μη διοχετευτεί σε δίκτυο υπονόμων ή στο περιβάλλον. Να διατεθεί σε εγκεκριμένο χώρο συλλογής αποβλήτων
S57	Να χρησιμοποιηθεί κατάλληλο περίβλημα έτσι ώστε να αποφευχθεί η μόλυνση του περιβάλλοντος
S58	Κατά τη διάθεσή του να θεωρηθεί επικίνδυνο απόβλητο
S59	Ζητήστε πληροφορίες από τον παραγωγό/προμηθευτή για ανάκτηση / ανακύκλωση
S60	Το υλικό και ο περιέκτης του να θεωρηθούν κατά τη διάθεσή τους επικίνδυνα
S61	Αποφύγετε την ελευθέρωση του στο περιβάλλον. Αναφερθείτε σε ειδικές οδηγίες / δελτίο δεδομένων ασφάλειας
S62	Σε περίπτωση κατάποσης να μην προκληθεί εμετός: ζητήστε αμέσως ιατρική συμβουλή και δείξτε το δοχείο ή την ετικέτα του
S63	Σε περίπτωση ατυχήματος λόγω εισπνοής των ατμών μεταφέρετε τον πάσχοντα στον καθαρό αέρα και διατηρείστε τον σε άνετη θέση
S64	Σε περίπτωση κατάποσης ξεπλύνετε το στόμα με νερό (μόνο εφόσον ο πάσχων διατηρεί τις αισθήσεις)

ΓΕ. 400.0 ΦΑΡΜΑΚΕΙΟ (ΚΟΥΤΙ)

First aid kit

Το φαρμακείο είναι αναρτημένο σε εμφανές και προσβάσιμο σημείο του εργαστηρίου, μαζί με εικονογραφημένες οδηγίες παροχής πρώτων βοηθειών. Διαθέτει τα ακόλουθα απαραίτητα υλικά για την αντιμετώπιση μικροατυχημάτων:

- Οξυζενέ υγρό 100 mL για την απολύμανση πληγής
- Οινόπνευμα καθαρό 95° 300 mL
- Βαμβάκι υδρόφιλο
- Hansaplast strips και Λευκοπλάστη σε διάφορες διαστάσεις
- Επιδέσμους διαφόρων διαστάσεων απλούς και ελαστικούς
- Γάζες αποστειρωμένες διαφόρων διαστάσεων
- Fucidin γάζες ή αλοιφή 15 g για εγκαύματα
- Θερμόμετρο, ψαλίδι, νυστέρι, σύριγγα 5 mL
- Betadin υγρό 30 mL αντισηπτικό πληγών
- Ασπιρίνες παιδικές, Deron ή Panadol χάπια, ως αναλγητικά
- Madecassole σκόνη 10 g ως επουλωτικό
- Terramycin σκόνη 10 g ως αντισηπτικό
- Phenergan/Fenistil αλοιφές για τσιμπήματα εντόμων
- Septobore κολλύριο για τα μάτια
- Solu - cortef ένεση για αλλεργικό σοκ

Στην εσωτερική επιφάνεια της πόρτας του φαρμακείου υπάρχει κατάλογος των υλικών τα οποία θα πρέπει να ανανεώνονται πριν από την ημερομηνία λήξης τους.

Σε κάθε περίπτωση, μετά την παροχή των πρώτων βοηθειών θα πρέπει να ακολουθεί ιατρική εξέταση.